

कार्ल मार्क्स व एंगेल्स च्वाइटीगु कम्यूनिष्ट घोषणा पत्र-१

विश्वया स्थापित मूल्य मान्यताय् तसकं द्यूपाण हैव्यूगु कम्यूनिष्ट घोषणा पत्र प्रकाशन ज्ञगु १५० दं क्यंगु लसताय् विश्वन्यक स्थापित याय्त सफल ज्ञगु घोषणा पत्रयानेपाल भाषानुवाद बिमिपिनिगु सुविधाया लागि न्यूयूब्डच्वना ।

धोषणापत्र्या पृष्ठभूमि

कम्यूनिष्ट घोषणापत्र मार्क्स व एंगेल्स थःगु जीवनया प्रारम्भिक इल्यू च्वाइटीगु खः । वयकः पिसं थव घोषणापत्र्य प्वकादीगु विचारय् दुगु सत्पत्याया माःथाय् माः कथंया दसि विया प्रमाणित यानादिल । थव विचारं केवल यूरोपया मजदुर संघर्षया लं क्यनेगु ज्या जक याःगु मखु कि विश्वगु वैदिक जीवनहु न लं क्यना व्यूगु दु ।

यन छ्यगु न्यूयः ब्लनेफु, छु थव विचारत मार्क्स व एंगेल्सपन्थः गु न्यूयु पिकाः गु खःला ? थुकिया लिसः थव खः:- "प्रत्येक न्हुगु व कान्तिकारी विचारधाराया उत्पत्ति व इया समाजया आर्थिक परिस्थिति जुइ । उकिया आधार न्हापा पिदंगु विचार व सिद्धान्तया उगु ई तक्या विकास जुइ ।"

थव विचार मार्क्स व एंगेल्सया शिक्षाया छ्यु अंग खः । थव खँ १८८८ सं. कम्यूनिष्ट घोषणा पत्रया प्रस्तावना च्वः बले उकी हे च्वैटीगु दु । उकिया घोषणा पत्र बाँलाक थुकेत थव नियमयात भीसँ बाँलाक पालन याय्मा । घोषणा पत्र थवः बले या समाजया अवस्था व परिस्थिति छु खः थैगु न भीस थुकेमा । अले जक ब्लमिपिस थव कम्यूनिष्ट घोषणा पत्रया ऐतिहासिक पृष्ठभूमि व उगु ई या परिस्थिति लिसे थुकिया स्वापु बाँलाक थुकेके ।

यूरोपया निगु प्रमुख घटना

यूरोपया १८८८ गु शादीया उत्तरार्द्ध, तसकं हे महत्व जाःगु निगु घटना जुल । छ्यगु बेलायतया औद्योगिक कान्ति, मेगु फ्रान्सया कान्ति । खँ थव खः कि, थव घटना जूले मार्क्स व एंगेल्सपिं निहे हं मकूति यात ट्याउँ मचा हे तिनि । कालमाक्स १८९१ मे ५ व एंगेल्स १८२० नोभेम्बर २८ तारिख्यू बूगु खः । तर थव घटनाया महत्व लुमका तयगु तसक जसरी खैदु । छाय्धा: सा १८३०/३१

या घटनां थुपि निम्हसित गज्यागु दुयंगु छ्याप लाःगु दु थैगु खँ सीकेत थव निगु घटना बालाक मसीक भीसँ बालाक तिफ्याय् फैम्बु ।

बेलायतया औद्योगिक कान्ति

बेलायतया औद्योगिक कान्तिया पुसा १८६० पाखे हे त्वला तय थूकूगु खः । थव पुसा वुं त्वयत् व सियत् यवक हैई काल । १८ गुं शदीया अन्तर्य तक थ्यकले बालाक द्यया १८३० यी सी सल । उगु हे त्वलय अथवा १८८० गुं शदीया उत्तरार्द्धाखे बेलायत् पूजिपतिय् उदय जुल । थुगु तहाकः गु हैयात एंगेल्स 'औद्योगिक कान्ति' धकाः ना खुना दिल । थम्ह कयाग ज्यालाय् जीवन हनीपि श्रमजीवि वर्गया उदय न उगु हे त्वलय बेलायत् जुल ।

उद्योग धन्दया वैद्यानिक स्वरूप पूजिवादी उत्पादन पद्धतिया धेंकवाजी (हानथाप) याना: न्हापा हे थू जुइ थूकूगु खः । समानया उत्पादन मिलीतम्ह छेंय् थूकूगु जुइगु । मिस्ती तयगु रेखेदेह्य उमि च्यः व नएपि सिकांतसे सामान दयकीगु खः । कच्चासामान व उत्पादन दबव साधानया मालिक वा थुवा: थव हे मिस्ती जुइगु खः ।

बेलायत् उगु त्वलय दस्तकारी उत्पादन प्रणालि प्रचलित जुइच्वंगु खः । उगु प्रणालीया मुख्य विशेषता थुकेके ।

प्रूपया निगु प्रमुख घटना

यूरोपया १८८८ गु शादीया उत्तरार्द्ध, तसकं हे महत्व जाःगु निगु घटना जुल । छ्यगु बेलायतया औद्योगिक कान्ति, मेगु फ्रान्सया कान्ति । खँ थव खः कि, थव घटना जूले मार्क्स व एंगेल्सपिं निहे हं मकूति यात ट्याउँ मचा हे तिनि । कालमाक्स १८९१ मे ५ व एंगेल्स १८२० नोभेम्बर २८ तारिख्यू बूगु खः । तर थव घटनाया महत्व लुमका तयगु तसक जसरी खैदु । छाय्धा: सा १८३०/३१

ज्यामितसे ज्या याइ । उकिं श्रम विभाजनया आधारय् ज्या जुइगु ।

चिहाकलं द्याय् गु खः सा दस्तकारी प्रणाली थैगु पूजिवादी व्यवस्था धाय्कू । पूजिवादी प्रणालिइ कलपूर्जा दइ सा दस्तकारी प्रणालीइ कलपूर्जा मदु, फुक्क लहांत चलय् याइगु ज्याभः जक दु । थुकिया नापं ज्यामितयत याइगु पूजिवादी शोषण तसकं बांलामः ।

सन् १७०० निसे उत्पादनया साधनया उन्नति भौतिक ज्या जुल ।

उत्पादनया पुलांगु ज्याइवःया पलेसा कलपूर्जांत वल । कापः उच्चोग कलपूर्जाया आविष्कार जुल । उगु त्वलय कापः उच्चोग हे मू उच्चोग खः । न्हूहूगु कलपूर्जाया आविष्कार याना: कापाय फ्येनेगु व कापः थायगु कान्तिकारी हैयोपा: हैविल । थव अविष्कारामा खँ थन न्यूयेनेगु अपायसंक माःगु मखु ।

१७०० स कपाय प्यारीगु स्पिनिड जेनी १ यान्त्रिक यँ (चर्खा) या अविष्कार जुल । १७०५ स वौटं स्टीम इंजीनया अविष्कार यात । वया लिपा स्टिम इंजीनयात मेमेगु उच्चोग न थ्यलेगु कुतः जुल । तर सफल मजू । बुलुहू बुलुहू उद्योगधन्दय यान्त्रिक रेखेदेह्य उच्चोग खः । उगु उत्पादन व्यवसाय् हे द्यूपाः वल । उकिं हे १८०० निसे १८३० या दश्या ई यात 'औद्योगिक कान्ति' धाइ ।

थव न्हयदँ (७० वर्ष) या दुने कारखानाय् न्हूहूगु यन्त्रया लिसे उत्पादनमा साधन नें केन्द्रीयकरण जुजु वन । चिचीयंगु कारखानाया उच्चोग धन्दा तनाव वन । सुज्या थाज्या या चिचीयंगु पसः चात मदयावं वन । चिचीयंगु पसिं दस्तकारत ल्हातिं ज्या याहापि कालिगढ धवानिक स्थन । ज्याला क्या जीवन हनीपि ज्यामित अप्यव्या वन । थुक्यं १६ गु व १७ गु शदीया पुलांपि ज्यामिर्वग तनावन । १८ गु शदीया अन्त (लिच्च) पाखे निसे १९ गु शदीया कान्तिया खँ ल्हाय् ।

१. उत्पादनया ज्याभः तकसं सरल । थव ज्याभः ल्हात हे त्वलय याइगु । २. उत्पादनया ज्याभःया थुवा: पूजिपति जुइगु । पूजिपतिय् थःथाय् सःवः मजदुरतयत त्यँ त्याः व ज्याभलं ज्या याकीगु खः ।

३. कच्चा माल पूजिपतिया जूगुलिं तयार जूगु सामान्य मजदुरतयगु छुं हक दहमखु । मजदुरत पूजिपतिया नोकर जुइगु । मजदुरत व्यूगु ज्याला क्या सुकं च्वनेमा: ।

४. कारखानाय् यकव (मजदुर)

- सं-

उदय जुल । औद्योगिक क्रान्ति थुपि ज्यामित वर्गयात एकीकरण व केन्द्रीयकरण यानाविल । अर्थात् ज्यामित ततः थंगु कारखानाय् ज्या याय्मा: गुलिं यम्बन मनूतयगु पुचः द्यक्का च्वनेमाल । चिचीयंगु उच्चोग तने हे त्यंगु हैं । दस्तकारी प्रणालीइ कलपूर्जा मदु, फुक्क लहांत चलय् याइगु ज्याभः जक दु । थुकिया नापं ज्यामितयत याइगु पूजिवादी शोषण तसकं बांलामः ।

उदय जुल । औद्योगिक क्रान्ति थुपि ज्यामित वर्गयात एकीकरण व केन्द्रीयकरण यानाविल । अर्थात् ज्यामित ततः थंगु कारखानाय् ज्या याय्मा: गुलिं यम्बन मनूतयगु पुचः द्यक्का च्वनेमाल । चिचीयंगु उच्चोग तने हे त्यंगु हैं । दस्तकारी प्रणालीइ कलपूर्जा मदु, फुक्क लहांत चलय् याइगु ज्याभः जक दु । थुकिया नापं ज्यामितयत याइगु पूजिवादी शोषण तसकं बांलामः ।

उदय जुल । औद्योगिक क्रान्ति थुपि ज्यामित वर्गयात एकीकरण व केन्द्रीयकरण यानाविल । अर्थात् ज्यामित ततः थंगु कारखानाय् ज्या याय्मा: गुलिं यम्बन मनूतयगु पुचः द्यक्का च्वनेमाल । चिचीयंगु उच्चोग तने हे त्यंगु हैं । दस्तकारी प्रणालीइ कलपूर्जा मदु, फुक्क लहांत चलय् याइगु ज्याभः जक दु । थुकिया नापं ज्यामितयत याइगु पूजिवादी शोषण तसकं बांलामः ।

उदय जुल । औद्योगिक क्रान्ति थुपि ज्यामित वर्गयात एकीकरण व केन्द्रीयकरण यानाविल । अर्थात् ज्यामित ततः थंगु कारखानाय् ज्या याय्मा: गुलिं यम्बन मनूतयगु पुचः द्यक्का च्वनेमाल । चिचीयंगु उच्चोग तने हे त्यंगु हैं । दस्तकारी प्रणालीइ कलपूर्जा मदु, फुक्क लहांत चलय् याइगु ज्याभः जक दु । थुकिया नापं ज्यामितयत याइगु पूजिवादी शोषण तसकं बांलामः ।

उदय जुल । औद्योगिक क्रान्ति थुपि ज्यामित वर्गयात एकीकरण व केन्द्रीयकरण यानाविल । अर्थात् ज्यामित ततः थंगु कारखानाय् ज्या याय्मा: गुलिं यम्बन मनूतयगु पुचः द्यक्का च्वनेमाल । चिचीयंगु उच्चोग तने हे त्यंगु हैं । दस्तकारी प्रणालीइ कलपूर्जा मदु, फुक्क लहांत चलय् याइगु ज्याभः जक दु । थुकिया नापं ज्यामितयत याइगु पूजिवादी शोषण तसकं बांलामः ।

उदय जुल । औद्योगिक क्रान्ति थुपि ज्यामित वर्गयात एकीकरण व केन्द्रीयकरण यानाविल । अर्थात् ज्यामित ततः थंगु कारखानाय् ज्या याय्मा: गुलिं यम्बन मनूतयगु पुचः द्यक्का च्वनेमाल । चिचीयंगु उच्चोग तने हे त्यंगु हैं । दस्तकारी प्रणालीइ कलपूर्जा मदु, फुक्क लहांत चलय् याइगु ज्याभः जक दु । थुकिया नापं ज्यामितयत याइगु पूजिवादी शोषण तसकं बांलामः ।

उदय जुल । औद्योगिक क्रान्ति थुपि ज्यामित व